



V. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

01-02 Ekim, 2021, Bartın

<http://www.ulk.ist/>



Türkiye'nin Dış Ticareti ve Deniz Taşımacılığı İlişkisi: Kayan Pencere Yöntemi ile Bir İncelenme

Özet

Mehmet Şentürk

Prof. Dr., Kilis 7 Aralık
Üniversitesi İİBF Uluslararası
Ticaret ve Lojistik Bölümü
msenturk@kilis.edu.tr

Selim Kayhan

Prof. Dr., Necmettin Erbakan
Üniversitesi SBF İktisat Bölümü
skayhan@erbakan.edu.tr

Tayfur Bayat

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi
İİBF İktisat Bölümü
tayfur.bayat@inonu.edu.tr

Türkiye, her ne kadar ihracata dayalı büyüme stratejisini benimsemiş olsa da, son yıllarda bu stratejiyi ithal ikameci politikalarla da desteklemektedir. Öyle ki; cari işlemler açığının önemli bir iktisadi sorun haline dönüşmesi, finansman güçlüğü ve döviz kuru üzerindeki baskılar iki yönlü ticaret politikası uygulamayı zorunlu kılmaktadır.

Türkiye'nin ihracat endüstrileri yoğun bir ithal girdi ile beslenmekte iken, ithalat kalemlerinde yerli ürünlerin ikame edilebilirliğine göre nispeten kısıtlamalar uygulanması dış ticaret açığını ve buna bağlı olarak da cari işlemler dengesini olumlu etkilemektedir.

Dış ticaretin gerek ithalat ve gerekse de ihracat bacağına (ihracatta artış ve zorunlu olmayan ithalatta yavaşlama) yaşanan olumlu gelişmeler hiç şüphesiz dış ticaret taşımacılığında en yüksek payı alan deniz ticaretini de etkilemektedir. Öyle ki; son dönemde –özellikle de pandemi sürecinde- konteyner fiyatlarındaki artış ve buna bağlı olarak yükselen navlun maliyetleri ticaret performansını da etkilemektedir.

Türkiye coğrafi konumu gereği ve sahip olduğu liman kapasitesi ile deniz taşımacılığının yoğun olarak kullanıldığı bir ülkedir. İhracatta önemli bir girdi olan taşımacılık maliyeti, konteyner fiyatlarındaki artışla birlikte ciddi bir rekabet sorununa dönüşmektedir. Benzer şekilde petrol fiyatlarındaki yükselişler de dolaylı olarak taşımacılık maliyetleri üzerinden ihracata etki etmektedir.

Bu çalışmada, Türkiye'de konteyner elleçleme işlemi ile dış ticaret performansı arasındaki ilişki 1980-2021 dönemi için kayan pencereler yöntemi ile incelenmektedir.

Çalışmada, Türkiye'nin coğrafi konumu itibarıyla kendi bünyesindeki ithalat ve ihracat potansiyelinin dışında lojistik avantajı sayesinde transit ticaret cazibe merkezi olma



potansiyeline de değinilmiştir. Bunun yanında, Türkiye'nin ithalat ve ihracatında ülke ve fasıl bazında istatistikler de yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler:

İhracat, İthalat, Konteyner Elleçleme, Kayan Pencere Yöntemi

The Relationship between Turkey's Foreign Trade and Maritime Transport: An Investigation Using the Rolling Windows Method

Abstract

Although Turkey has embraced his export-led growth, his son also supports this strategy with spare parts. such that; The difficulty of the current production to become an important problem and the two-way trade can progress over the exchange rate.

While Turkey's export industries are entering with an entry, suitable packages for import items that can be completed on-site have a positive effect on foreign trade and accordingly the car positively.

To try the candidate from the highest field in foreign trade, which is suspicious of foreign need and apparently anything in the export of the vehicle. such that; to advance the growing trade in the recent – also during the pandemic – the growth in container prices and the consequent rising freight.

It will be seen as a cultivation in the sea and in the port where the region where Turkey is located and owned. Sales prices, which are an entry and exit point in exports, turn into a serious competition problem together with the prices in the cabin. Similarly, the rise in oil prices has an impact on exports in the education outlook.

In this study, the period of 1980-2021 is examined with the rolling windows method.

A new transit trade potential for the potential of Turkey's purchasing and export potential, which may be at its own potential, has also been mentioned. In addition, there are statistics on the importer and development of Turkey on the basis of country and product.

Keywords:

Export, Import, Container Handling, Rolling Windows Method

